

Hvis man vil fuldføre Havnen og udvide den saaledes, at den kan fyldestgøre de Krav, der vilde blive stillede til den, er der ingen Tvivl om, at den endnu bedre vil kunne forrente ikke alene de Summer, som ere satte deri, men ogsaa de Summer, den efterhaanden vil koste. Arbejdet vil som sagt tage et Aar; jo før der tages fat derpaa, desto bedre. Der stilles stærke Krav til den; det er ikke alene Jordbruget, der lægger stærkt Beslag paa Esbjerg Havn under ordinære Forhold; men særlig i Isvintre bærer den saa at sige hele Trafikken, idet det er vor eneste isfri Havn, den bærer baade Eksport og Import af alle Sager, ikke alene hvad Landbruget gør Krav paa, saa vel i Sylland som paa Verne, ja i stærke Isvintre vil Udlandet søge til den baade for Import og Eksport. I 1891 kom der ikke saa faa Forespørgsler dertil om Plads fra Hertugdømmernes og Hamborgs Side. Der kom nogle Ladninger; men man maatte svare de øvrige, at det var tvivlsomt at faa Plads; saa brød Isen pludselig op, man traf det saa længe ud med at sende fremmede Skibe dertil, at det ikke blev nødvendigt. Allerede i Aar er der kommet Forespørgsel om Plads for Skibe; men hvor vidt det er muligt at modtage dem, er tvivlsomt. Med Hensyn til Havnens Betydning skal jeg som sagt oplyse, at den ikke alene fuldt ud forrenter den Kapital, der er sat deri; men efter Oplysninger fra 1891 kunde den med Hensyn til Import og Eksport stilles som den 5te Havn i Landet. Med Hensyn til Eksport var den den 2den i Landet og den 1ste i Sylland. Af de paagældende Byer havde Aarhus, som ellers er den 1ste Havn c. 12,000 Registrertons, hvorimod Esbjerg havde en Eksport af c. 50,000 Registrertons. Dette viser dog temmelig tydeligt, hvilken Betydning denne Havn har. Hvor hurtig den er frettet frem i sin Handelsudvikling, ville enkelte Poster vise. Saaledes var Indførselstolden i 1885 kun 55,000 Kr., medens den i 1891 var stegen til 163,000 Kr., den var tripleret. Havneintræderne vare i 1885 omtrent 37,000 Kr. og i 1891 omtrent 100,000 Kr. Af større Partier Varer skal jeg nævne Klid. I 1885 indførtes der 400,000 Pd. Klid, og i 1891 vare Indførselen 1,700,000 Pd. Af Kunstgødning blev der i 1885 indført 2,700,000 Pd. og i 1891 7,500,000 Pd., og saaledes videre paa forskellige Poster. Mere og mere tiltage de Varemængder, der blive importerede og eksporterede over Esbjerg. Men der er et Par andre Momenter, som jeg mener maa henlede Regeringens og Rigsdagens Opmærksomhed særlig paa

denne Havn. Et af disse Momenter har gjort sig stærkt gældende i Aar, nemlig Tilfældet med Mund- og Klobesyggen. Selv om Vinteren ikke var kommen, var Esbjerg Havn i Virkeligheden bleven den eneste Havn, ad hvilken vi kunde eksportere vort Kvæg fra Sylland og tilbels fra Fyn, og Isvinteren viser, af hvor stor Vigtighed den kan blive. Hvorvidt den kan holde sine Løfter for Vinteren, kan vel være tvivlsomt endnu. Et saa stærkt Islæg og en saa kraftig Isvinter have vi jo ikke haft i Mandts Minde, men der er dog en almindelig Tillid og Tro til, at den vil kunne gøre det. Særlig heldigt vilde det jo være, om man, hvis det nu blot ikke er for sent, kunde faa, hvad jeg ofte har anbefalet, et af Marinens kraftige mindre Dampskibe beliggende i Esbjerg, for at det i fornødent Fald kunde holde en Rende aaben og i alt Fald assistere Skibsfarten, saa snart Ismasserne komme i Drift ned langs Kysten. Saa vidt jeg ved, har den ærede Indenrigsminister formaaet sin Kollega, Marineministeren, til at lade „Løvenørn“, der for Resten for Øjeblikket ligger infrosset i Gøteborg, gaa ned til Esbjerg. Men om „Løvenørn“ vil være stærk nok til dette Hverv, ved jeg ikke. Den lille Damper, som Indenrigsministeren har der nede til daglig, kan ikke bruges under saadanne Forhold. Dernæst maa jeg henlede Opmærksomheden paa, at hvis Esbjerg Havn havde været i Stand til at modtage et større Antal Skibe, er der ikke Tvivl om, at en betydelig Del af Hamborgs Handel i Aar vilde have kunnet tilfalde Esbjerg. En betydelig Del af Skibsfarten under Kolera-epidemien vilde være gaaet denne Vej for Hamborgs Vedkommende, og under kommende Epidemier vilde det kunne ske, naar der var tilstrækkelig Plads til Skibene. Men at der ikke er Plads, vil blive tydeligere klart, naar jeg oplyser, at det kun er mindre Skibe, som kunne komme ind i Dofhavnen, idet Dofhavnen paa sin Tærstel ved Højvande kun har 12 Fod Vand. Grunden til, at der ikke kan flyde Skibe af større Dybtgaaende end 12 Fod over Tærstelen, er den, at den Gang Havnen blev anlagt, var der paa den Barre, der findes ud for Kysten, kun 12 Fod Vand ved Højvande, og der var saaledes ikke Grund til at skaffe dybere Vand i Havnen. Men det glædelige Faktum har vist sig, at Løbet ud for Havnen efterhaanden fordybes. Der findes en Selvbuddning Steb, formentlig paa Grund af Dampskibstrafikken, særlig med Skrueskibe, saa at der, hvor der da man anlagde Havnen, kun fandtes 12 Fods